

KOKKUVÕTE

Käesoleva töö eesmärgiks oli hinnata Saadjärve mõisa kärnerimaja ruumide siseõhu kvaliteeti. Töös kasutati kahte proovivõtumeetodit – sadestusmeetodit ning õhuanalüsaatori meetodit proovivõtu õhuanalüsaatoritega. Uurimus viidi läbi neljas ruumis: vannitoas, elutoas, köögis ja magamistoas. Lisaks võeti võrdlusproov välisõhust. Proovid võeti kolmel korral – detsembris 2018, veebruaris 2019 ja aprillis 2019. Autor püstitas kolm hüpoteesi: õhuanalüsaatoritega proovivõtt on efektiivsem kui sadestusmeetodiga; Saadjärve mõisa kärnerimaja siseõhk on heal tasemel, kuuludes II sisekliimaklassi; kõige rohkem hallituseente eoseid esineb vannitoas.

Antud hüpoteesid leidsid kinnitust. Kõikidest tubadest saadud tulemustest selgus, et proovivõtt analüsaatorite meetodiga on efektiivsem, andes kvantitatiivsemaid tulemusi kui sadestusmeetod. Kõikidest tubadest võetud proovid ületasid välisõhust võetud proovide keskmist tulemust. Järelikult tagas sisekeskkond õhu kaudu levivate seente eoste säilimiseks soodsamad tingimused. Hallituseente areng on seotud hoonetes kasutuses olevate ehitusmaterjalidega ja kõikides uuritavates ruumides esineb kipsplaati, mis on sobilik substraat hallituseentele.

Leiti, et peamiselt olid kolooniat moodustavaid üksuse tulemused kõrgeimad aprillikuus, mis on tingitud sellest, et temperatuuri tõustes suureneb ka hallituseente eoste hulk õhus. Eranditeks olid elutuba ja köök, kus kõrgemad tulemused esinesid veebruaris. See on tingitud sellest, et antud ruumid asuvad elamu I korrusel ja nendes ruumides on puuküttega ahjud, mida sel kuul ka rohkelt köeti.

Kirjanduse ülevaatest selgus, et kõige sagedasem hallituseente perekond õhus on *Penicillium*, mida leidub kõikidest hallituseentest ligikaudu 29%. Lisaks on veel *Aspergillus*, *Cladosporium*. Töös selgus, et ka Saadjärve mõisa kärnerimajas esineb antud hallituseene perekond *Penicillium*. Suuremas koguses võib *Penicillium* põhjustada allergilisi hingamisteede haiguseid, näiteks astmat (WHO,2009).

Eestis puuduvad hallituseente piirnormid. Soome Töötervishoiu instituudi hallituseente piirnormiks sisekeskkonna õhus on talvisel perioodil kuni 500 KMÜ/m³. Saab öelda, et Saadjärve mõisa kärnerimaja siseõhk on heal tasemel saades kõige rohkem 120 KMÜ/m³ nii vannitoas kui ka magamistoas aprillikuus. Suurem probleem tekib kui niiskustase on üle 60%, kuid töös esinev keskmine niiskustase ruumides oli 29,26%. Töö käigus tehtud temperatuuri ja niiskustaseme tulemused jäid optimaalsesse vahemikku, olles heal tasemel ning kuuludes II sisekliimaklassi.